

Indledningen er redigeret af Krista Stinne Greve Rasmussen og Kirsten Vad

Tilsyn ved cand.teol. Kristoffer Garne

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med punktkommentarer, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2025

Indledning til

“Fadervor”

ved Lea Maria Wierød Borčak

Indhold

- 1 Baggrund
- 2 Indhold
- 3 Form og melodi
- 4 Anvendt litteratur

1 Baggrund

Salmen “Fadervor” med førstelinjen “Vor Fader over Skyer blaa” hører til Grundtvigs sene salmeproduktion og blev trykt første gang i *Dansk Kirketidende* i 1958. “Fadervor” blev hurtigt derefter optaget i *Fest-Psalmer* og fik dermed en plads i de grundtvigske kredses salmepertoire.

2 Indhold

Salmen “Fadervor” består af tolv strofer, der udlægger Herrens bøn (Matt 6,9-13). Strofe 1-2 beskriver Gud som Fader i kraft af Sønnen Jesus Kristus. Strofe 3-9 udlægger Fadervor-bønnens syv led. Strofe 10-12 indledes alle med et halleluja og afrunder således salmen med en trefoldig lovprisning.

Strofe 1 indleder med tiltalen til Gud som Fader, mens strofe 2 forankrer bønningen i Kristus, “Guds-Ordet, som blev Kød”, jf. Joh. 1,14. Strofe 3-8 udlægger derefter Herrens bøn led for led: Guds navn helliges (strofe 3), hans rige kommer (strofe 4), hans vilje sker på jorden som i himlen (strofe 5-6), brød og forladelse bedes om (strofe 7), og fristelse og ondskab afværges (strofe 8).

Strofe 9 afslutter med en gendigtning af Fadervors afsluttende lovprisning, mens

strofe 10-12 danner en udvidet doxologi, dvs. lovprisning. Her nævnes Sønnen, Ånden og menigheden i en samlet lovsang, hvor treenigheden fremstilles som det fællesskab, hvori bønner ender.

3 Form og melodi

Salmen er skrevet i firlinjede strofer med otte stavelser i hver linje. Versmålet er jambisk, idet der alterneres mellem tryksvag og trykstærk stavelse i en stigende rytme. Det er et af de mest almindelige versmål i den danske salmetradition, hvilket har gjort det let at finde egnede melodier, så salmen hurtigt kunne tages i brug.

Allerede i sin levetid har salmen da også haft to forskellige 1500-tals melodier knyttet til sig. I førstetrykket i *Dansk Kirketidende* angives melodien "Naar i den største Nød vi staae", mens *Fest-Psalmer* i stedet anfører "Fra Himlen høit kom vi nu her".

4 Anvendt litteratur

- *Dansk Kirketidende*, 26. maj 1858, nr. 22-23, sp. 347.
- Grundtvig, N.F.S. (1864) *Fest-Psalmer*, 8. opl. København.